

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΑΘΩΝ.

ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ.

ΕΤΗΣΙΑ.

ΗΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Διά τὸ ἰσωτερικὸν δρ. 12

Διά τὸ ἰξωτερικὸν » 15

Συντάσσεται ὑπὸ Δ. Πανταζῆ καὶ ἐκδίδεται ἀπὸ τὸν αὐτὸν καὶ διὰ τοῦ ἰδιοῦργεῖται πᾶσα δημοσίευσίς αὐτῆς ἀφορᾶσα. Τίμη καταχωρήσεως ἀγγε- λίων λεπτ. 15 ὁ στίχος.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ.

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

***

Παρά τοῖς Κ. Κ. Διδασκαλοῖς καὶ τοῖς ἐπιστάταις τῶν Ταχυδρομείων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ.

Ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ παρὰ τοῖς Κ. Κ. Ἑλλησιν. Προξένοι, καὶ τοῖς ἰδιαιτέροις ἐπιτρόποις τοῦ ἐκδότου.

* Ἐκδίδεται τετράκις τῷ μηνί.

Οὐχ οἱ πολλοὶ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀναγινώσκοντες εἰσι σπουδαῖοι.

(ΑΡΙΣΤΟΤΗΛΗΣ).

Ἐν τῇ φιλομαθίᾳ, ἔση καὶ πολυμαθίᾳ (ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ).

Ἀθήνησι, τὴν 26 Νοεμβρίου 1855

Κύριε Συντάκτα τῆς Ἐφημερίδος τῶν Φιλομαθῶν.

Τὴν ἐξῆς ἐπιστολὴν σταλεῖσαν εἰς τὴν Ἀθηναὶν πρὸς δημοσίευσιν καὶ μὴ πω εἰς αὐτὴν δημοσιευθεῖσαν παρακαλεῖσθε νὰ δημοσιεύσητε καὶ ὑμεῖς, εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον τῆς περισπούδαστου μοι ἔφημερίδος Σας.

A. I.

Κύριε Συντάκτα τῆς Ἀθηναίς.

Προηλθον εἰς ἐμὲ τυχαίως τὸ ἀπὸ 26 Αὐγούστου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 2305 φύλλον τῆς ὑμετέρας ἀξιολόγου ἔφημερίδος. Καὶ ἀναγνοὺς τὸ ἐν αὐτῷ κύριον ἄρθρον ὀρμῶμαι ἐξ αἰσθήματος εὐγνωμοσύνης ν' ἀπονεύω πρὸς ὑμᾶς τὰς εὐχαριστήσεις μου, διὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ ἐκδοθέντος περὶ δημοδιδασκαλίας ὑπομνήματός μου ἀγαθὰς ἰδίας καὶ συστάσεις ὑμῶν.

Ἀποδέχομαι τὴν ἀντιρρησην ὑμῶν ὡς πρὸς τὸν πορισμὸν τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν τοῦ λαοῦ παιδείαν δαπάνης, καὶ συμμερίζομαι τὴν περὶ συγχωνεύσεως κατὰ μέγα μέρος τῶν Ἑλληνικῶν λεγομένων σχολείων μετὰ τῶν δημοτικῶν ὑμετέραν γνώμην, ἵνα ὡσι καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι, ὡς καὶ πανταχοῦ τῆς γῆς, τρεῖς βαθμοὶ παιδείας καὶ οὐχί τέσσαρες.

Ἀλλὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς Ὀκταήχου, καθ' ὃν τρόπον γνωματεύω ἐν τῷ πονηματίῳ μου, ἐπιμένω, σύγγνωτέ μοι, νὰ μὴ θεωρῶ ἀσυγχώρητον, ὅπως ὑμεῖς. Πάντα τὰ ἐν τοῖς δημοτικῶν σχολείοις διδασκόμενα μαθήματα εἶναι γεγραμμένα, ὡς καὶ ὑμεῖς ἀξιοῦτε, εἰς γλῶσσαν ἐννοουμένην ὑπὸ τῶν παιδῶν, καὶ μάλιστα αἱ ἐν τοῖς τῆς ἀναγνώσεως πίναξι πρῶται λέξεις εἶν' αἱ συνηθέστεραι καὶ αἱ συχνάκις ὑπὸ τῶν νηπίων προφερόμεναι. Ἀφοῦ λοιπὸν τὰ παιδιά μάθωσι ν' ἀναγινώσκωσι εἰς τὴν λαλουμένην, διατί νὰ μὴ μάθωσι ν' ἀναγινώσκωσι καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν; ἢ πρὶν δώσωμεν τοῖς παιδίοις τὸ πρωτότυπον τῆς Θεῆς Γραφῆς, ὡς προτείνετε, διατί νὰ μὴ δώσωμεν αὐτοῖς τὴν Ὀκταήχον, ἥτις καὶ εὐκολωτέρα, ὡς μικρὰ τροπάρια περιέχουσα, καὶ ἀναγκαιότερα εἶναι διὰ τὴν ἐν ταῖς ναοῖς κανοναρχίαν; δι' ἣν καὶ μόνην παλλαὶ χιλιάδες παιδῶν παρὰ τοῖς γραμματοδιδασκάλοις ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀπασχολοῦνται τῆς τακτικῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἀλλ' ἀπαντῶνται που ἐν ταῖς Ὀκταήχοις τινὰ ἐπιδεικτικὰ παρατροπῆς καὶ νοητικῆς καὶ ἠθικῆς. Μήπως καὶ ἐν τῷ πρωτοτύπῳ τῶν Γραφῶν δὲν ἀπαντῶνται τοιαῦτα; Καὶ ὅμως οὔτε θεωροῦνται διὰ τοῦτο, οὔτε πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ἀπόβλητα τῶν σχολείων τὰ ἱερὰ ταῦτα βιβλία, ὡς προλαμβάνομένης τῆς νοητικῆς παρατροπῆς διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ διδασκάλου ἐν τῇ χορείᾳ (ἡμικυκλίῳ) προσεξηγήσεως τῶν ὀλίγων ὑπόπτων εἰς παρατροπὴν χωρίων.

Ἐπίσης ἐπιμένω εἰς τὴν ἐν τῷ πονηματίῳ μου ἐκφραζομένην γνώμην περὶ Ἑκκλησιαστικῆς Μουσικῆς. Κατ' ἐμὲ ἡ Μουσικὴ εἶναι ὡς καὶ ἡ γλῶσσα ἐκ τῶν χαρακτηριζόντων καὶ διακρινόντων τὰ ἔθνη. Ὅθεν πᾶς σεβόμενος τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν καταγωγὴν, καὶ ἀναγνωρίζων ὅτι ἡ καθ' ἡμᾶς ἐκκλησία διετήρησε μετὰ τῆς θρησκείας καὶ τὴν γλῶσσαν, (διατί ὅχι καὶ τὴν Μουσικὴν;) ὀφείλει νὰ συντελῇ τὸ ἐπ' αὐτῇ εἰς καλλιέργειαν καὶ βελτίωσιν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν Μουσικῆς, οὐδέποτε δὲ εἰς ἀπόρριψιν αὐτῆς, ὡς δὴθεν χαλδαϊκῆς. Ἀτυχῶς οὔτε ἀρχαιολόγος, οὔτε φιλόλογος εἰμὶ, ἀλλ' οὔτε τὸν μουσικὸν ἐπαγγέλλομαι ἀνθρωπίνως ὅμως σκεπτόμενος δὲν δύναμαι νὰ πεισθῶ, ὅτι οἱ Ἕλληνες διατήρησαντες καὶ μετὰ τὸν χριστιανισμὸν τὰ τε ἔθνη αὐτῶν ἔθιμα καὶ τὴν γλῶσσαν, ἐν ἣ τὸ πρωτότυπον τοῦ

Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, τῶν Ἀποστολικῶν καὶ συνοδικῶν κανόνων, τὰ συγγράμματα τῶν Πατέρων, αἱ ἱερὰ ἀκολουθίαι κλ. ἀπέρριψαν μόνην τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν Μουσικὴν ἐξ ὀλοκλήρου, τὸ παρ' αὐτοῖς περισπουδαστότατον τῶν μαθημάτων (ἴδε Ηλιούταρ. περὶ Μουσικῆς).

Ἄλλ' εἶποι τις εἶναι ἡ καταγωγὴ αὐτῆς χαλδαϊκῆ, ἴσως ἀλλὰ τί πρὸς τοῦτο; μήπως καὶ ἡ θρησκεία καὶ ὁ πολιτισμὸς δὲν προηλθον ἀρχῆθεν ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Ἑλλάδα; Μήπως καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες δὲν ὠνόμαζον τοὺς διαφοροὺς τῆς Μουσικῆς αὐτῶν ἦχους ἐκ τῶν ἐφευρόντων αὐτοὺς ἐθνῶν, ἀσιανῶν τὸ πλεῖστον; οἷον Λύδιος, Αἰόλιος, Φρύγιος, Δωριός κλ. (ἴδε Ἀριστόξενον, Βαχυλίδην, Εὐκλείδην, Ἀριστείδην Αἴλιον, Ἡρακλίωνα κλ.) ἔξω τούτων πάντων εἶναι δυνατόν ποτε νὰ εἰσαχθῇ, εἰς τὰς ἐπαρχίας μάλιστα τῆς Ἑλλάδος, τὰς ὁποίας ἰδίως ἀφορᾷ τὸ πονηματίόν μου, ἡ Εὐρωπαϊκὴ Μουσικὴ, ἢ τόσον ἀσυμβίβαστος πρὸς τὰ ἔθιμα ἡμῶν, πρὸς τὴν προφορὰν, καὶ τοὺς ἐθνικοὺς καὶ φυσικοὺς ἡμῶν τόνους; Ἐγὼ τοῦλάχιστον ἐν τῇ σμικρότητί μου ἰσχυρίζομαι θεωρῶν τοῦτο ἀδύνατον, καὶ τὸν ἰσχυρισμὸν μου ἐπιβεβαίωσι πεῖρα 31 ἐτῶν, καθ' ἃ συνεχῶς ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ ἐδιδάσκητο ἡ Εὐρωπαϊκὴ Μουσικὴ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ, δαπανηθεισῶν ἀπὸ τοῦ 1834 μέχρι τοῦδε ἀδίκως δραχ. 45360, καὶ ἀποδειχθείσης τῆς τοῦ μαθήματος τούτου διδασκαλίας αὐτόχρομα ματαιοπονίας.

Τὴν ἐκκλησιαστικὴν Μουσικὴν μεταχειρίζεται ἡ καθ' ἡμᾶς ἐκκλησία ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς, καὶ σώζονται ἐτι γραπτὰ διὰ μουσικῶν χαρακτήρων μέλη ἐπισήμων ἀρχαίων πατέρων τῆς ἐκκλησίας, οἷον Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, Κοσμᾶ κλ. Πρὸ 40 δὲ περίπου ἐτῶν οἱ ἀείμνηστοι μουσικοδιδασκαλοὶ ὅτε πολυμαθέστατος Χρῦσανθος ἐγκρατῆς τῆς τε ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν Μουσικῆς καὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς, ὁ πρωτοψάλτης Γρηγόριος καὶ ὁ χαρτοφύλαξ Χουρμούζιος ἀπλοποίησαν καὶ διευκρίνησαν τὴν γραφὴν τῆς Μουσικῆς εἰς εὐχερεστέραν καὶ ἀκριβεστέραν κατάληψιν. ὥστε δι' αὐτῶν τῶν λεγομένων χαλδαϊκῶν χαρακτήρων (ὧν οἱ πλεῖστοί εἰσιν οἱ διὰ τῶν μακρῶν καὶ βραχῶν χρόνον καὶ διὰ τὴν ἀρχαίαν ποίησιν κοινῶς παραδεδεγμένοι) νὰ γράφηται καὶ ἀπαγγέληται πᾶσα οἰουδήποτε ἔθνους μελωδία. Ὁμολογῶ ὅτι ἡ τέχνη αὕτη χρήζει τροποποιήσεως καὶ βελτιώσεως, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα νομίζω ἀναγκαίαν καὶ ὑποχρεωτικὴν τὴν σπουδὴν αὐτῆς ἐν τε τοῖς κατωτέροις καὶ ἀνωτέροις σχολείοις, οὐδέποτε ὅμως ἀπορρίψεως.

Τὰς προχείρους ταύτας παρατηρήσεις ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ θέσω ὑπὸ τὴν στήθην τῆς ὑμετέρας πολυμαθείας, παρακαλῶν ὑμᾶς νὰ δημοσιεύσητε αὐτὰς διδόντες τῷ βουλομένῳ ἀφορμὴν ἀντιρρήσεων πρὸς διευκρίνησιν τοῦ πράγματος καὶ τῆς καλῶς ἐννοουμένης ἐθνικῆς φιλοτιμίας ἀπὸ τῶν ἐπιβλαβῶν ἢ ματαίων προλήψεων, ἅς περ πᾶς φιλόπατρις ὀφείλει νὰ πολεμῆς, ἀδιαφόρως ἂν προσέρχονται ἐκ τῆς Ἀνατολῆς ἢ ἐκ τῆς Δύσεως.

Ἐν Καλάμῃς τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1855.

Ἀδαμάντιος Ἰωαννίδης

Ὁ Νεῦθων.

Ὅποταν θέλη τις νὰ προσδιορίσῃ τὸ μέτρον τῆς ὑψηλοτέρας ἐκτάσεως τῆς ἀνθρωπίνης εὐφυίας ἀναφέρει τὸν Νεῦθωνα, καὶ τὰς ἀνακαλύψεις αὐτοῦ καὶ τὰ συγγράμματα του. Τὸ ἔθνος τὸ

Μοναστήρια καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, τοῦ Ναυτικοῦ καὶ τῶν ποινικῶν φυλακῶν.

Ἡ Θεία Πρόνοια ἐπισκιάζει τὸν Θρόνον καὶ τὴν πατρίδα.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

« Ὁ Βασιλεὺς ἔθετο γνώμην τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ τοῦτον οἰκοδομηθῆναι. »
(Ἐσδρ. Β. Κεφ. Ε. 13.)

Ἡ Α. Μ. ὁ τρισέβαστος ἡμῶν Βασιλεὺς, ὁ ἀείποτε πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως δείξας ὅτι περὶ πλείστου ποιεῖται τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου τοῦ Κυρίου, ἠδὲ καὶ δι' Ἰ. Β. διατάγματος, τῆ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Κ. Χριστοπούλου, νὰ χορηγήσῃ ἐκ τῶν πρὸς ἀγαθοεργίας ὠρισμένων κεφαλαίων δραχμὰς ἑκατὸν χιλιάδας, ἵνα συντελεσθῇ ὁ ἐκ πολλοῦ ἡμιτελής μένων μητροπολιτικὸς τῆς Πρωτευούσης ναὸς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. — Κύριος σώζει τὸν Βασιλέα! « Κατὰ τὸ ῥῆμα τῶν Ἱερῶν... ἔστω διδόμενον αὐτοῖς, ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ὅταν αἰτήσωσιν, ἵνα ὦσιν εὐωδίας προσφέροντες τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ προσεύχωνται εἰς ζωὴν τοῦ Βασιλέως » Ἐσδρ. Β. κεφ. ζ. 9—10.

— Καὶ ἄλλη πρᾶξις δικαία καὶ φιλόστοργος ἐνεργηθεῖσα ἄρτι εἰκονίζει εὐδελῶς τὰ ἀγαθὰ αἰσθήματα καὶ τὴν περὶ τὸ καθῆκον αὐτοῦ εὐλάβειαν τοῦ ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ. Ἐπειδὴ δὲν εἰσῆλθη ἔτι νόμος περὶ τακτικῆς συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ τῶν ἔρφανῶν τῶν ἀποδιούτων διδασκάλων, ἐχορηγήθη προσωρινῶς δι' Ἰ. Β. διατάγματος βοήθεια χρηματικὴ εἰς τὰς ἐξῆς χήρας καὶ ὄρφανὰ τῶν ἐν μακρῇ τῇ λήξει—Γ. Γενναδίου δρ. 1200, Γ. Λευκίου 600, Ι. Βενθύλου 500, Γ. Γαζῆ 700, Γ. Σερούτου 1000, Δ. Κάρπου 500, Π. Χαμάτου 400, Ζαφειρίου πρωτοψάλτου 200, Μοσχολάκη Καλλιγράφου 200 καὶ εἰς τὸν Κ. Κυρίτσον Μεγαρίτην 400.

— Δι' Ἰ. Β. διατάγματος δικαιοθεῖς ὁ Κ. Δ. Στρούμπος διωρίσθη ἀπὸ ἐκτάκτου τακτικὸς καθηγητὴς τῆς φυσικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ Ὀθωνος.

— Ἐξεδόθη δαπάνη τοῦ βιβλιοδέτου καὶ βιβλιοπώλου Κ. Ἐμμ. Γεωργίου ἀρίστα μεταπεφρασμένον εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς γλῶσσαν ἐκ τῆς Ἰταλικῆς ὑπὸ τοῦ Κ. Π. Γ. Μ. τὸ ἐν τῷ θεάτρῳ παριστανόμενον κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας Μελόδραμα « Λουίζα Μίλλερ » τιμᾶται λεπτῶν 75.

— Ὁ Κ. Παναγιώτης Ν. Σπεράντζας Σίφιος ὑποστὰς κατ' αὐτὰς τὰς νενομισμένας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ ἐξετάσεις καὶ ἐπιτυχῶν ἠξιώθη τοῦ βαθμοῦ διδάκτορος τῆς νομικῆς. Συγχαίρομεν καὶ τῷ ἀξετασθέντι καὶ τοῖς οἰκείοις αὐτοῦ, τῷ μὲν οὐκ εἰς μάτην ἐπὶ μακρὸν μαθητεύσαντι, τοῖς δὲ ἀποτελεσματικῶς δαπανήσαντι εἰς τὴν ἐκπαιδεύσιν αὐτοῦ. Ἡ Σίφος φαίνεται λίαν φιλόμουσος τόπος· οὐδεμία ἄλλη πόλις παρήγαγε πλείους ἢ αὐτὴ ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς διδασκάλους καὶ ἐκπαιδευτοὺς ἄλλους ἀνδρας.

— Ἐνεκα οἰκογενειακοῦ δυστυχήματος, τῆς ἐκ τῶν προσκαιρίων ἐν αὐρῷ ἡλικία μεταστάσεως ποθεινοτάτης ἐμοὶ καὶ πᾶσι τοῖς οἰκογενέσιν ἀδελφιδῆς μετὰ ὀδυνηρὰν νόσον, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ πρρασκεύσωμεν ἐγκαίρως κύριον φιλολογικὸν ἄρθρον, δι' ὃ ζητούμεν συγγνώμην παρα τῶν ἡμετέρων συνδρομητῶν. Κύριος σώσει πάντας τοῦ ἐπενεχθέντος τῷ οἴκῳ ἡμῶν δυσιάτου τραύματος! οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ προῖδῃ ὅτι γράφοντες τὴν κατωτέρω νεκρολογίαν τοῦ μακαρίτου Οἰκονομίδου, ἐμέλλομεν πικρὸν δάκρυ ἄλλο νὰ χύσωμεν ἐπὶ τοῦ ἀγγελολογίου λειψάνου τρυφερωτάτης νεανίδος, εἰς ἣν συνεκεντροῦντο αἱ γλυκύτεραι τῶν ατυχῶν αὐτῆς γονέων ἐλπίδες, τέσσαρα ἄλλα τέκνα πρὸ αὐτῆς νεκροφιλῆσαντων. Καίρε ἐν οὐρανοῖς Ἐλένη ποθεινοτάτη καὶ δέου τῷ πρὸ αὐτῆς μετὰ καλέσαντί σε Πλάστη, ἵνα καταπέμψῃ ἄνωθεν θεῖαν παρηγορίαν τοῖς ἐξ ἀνθρώπων ἀπαρμυθητοῖς γεννήτοσί σου καὶ τοῖς περιλιπομένοις συγγενέσιν· ἐμαράνθης λίαν προῦρος ἐπὶ τῆς γῆς, ἵνα θάλλῃς ἀκηράτως μετὰ τῶν ἄλλων τοῦ οὐρανοῦ Παραδείσου ἀμαράντων ἀνθέων.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ.

« Σὲ εἶδον δίκαιον ἐναντίον μου ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ » (Γεν. Ζ. 1.)

Ἄνθρωπος συγκεντροῦν εἰς ἑαυτὸν πάντα τοῦ χριστοῦ πολίτου, τοῦ φιλοστόργου οἰκοδεσπότου καὶ καλοβελήτου τῆς κοινωνίας τὰ πρόσόντα, μετὰ βιοτῆς ἐν Κυρίῳ, ὁ Σπυρίδων Οἰκονομίδης, κατέλιπεν ἄρτι τὴν δοκιμαστικὴν τῶν θνητῶν γῆν ταύτην

μεταβάς ἐκεῖ ὅπου θερίζει καὶ συγκομίζεται ἕκαστος τοῦς καρποὺς τῶν ἔργων αὐτοῦ, καὶ ἀπολαύει αὐτῶν ἀκηράτως καὶ ἀτελευτήτως· ὁ εἰς πάντα ποικίλος οὗτος κόσμος σπανίως ἀφήσιν ἀνεπηρέαστον τὸν δι' αὐτοῦ διαβαίνοντα· ἐν μὲν σαγήνεύει διὰ τῆς φιλοδοξίας, ἐν δὲ διὰ τῆς φιλοπλουτίας καὶ ἐν δι' ἄλλων ἀμφιβλήστρων συλλαμβάνει εἰς τὰς δελεαστικὰς αὐτοῦ κακίας· ὀλίγοι, εἰ ὅλως, εἰσὶν οἱ διελθούτερες αὐτὸν ἀγνώως, οἱ μὴ ὀλισθήσαντες μᾶλλον ἢ ἦσαν εἰς τὸ γλοιῶδες καὶ ἀρισφαλὲς ἔδαφος τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων ἐν αὐτῷ ἐλαττωμάτων· ὀλίγοι διετέλεσαν ψυχροὶ καὶ ἀπαθεῖς θεαταὶ ἀπέναντι τῶν ἐπαγωγῶν αὐτοῦ κακιῶν, πρὸς ἃς ἐλαύνει τοὺς πλείστους ἡμῶν ὡς προμνήστρια, ἢ μᾶλλον προαγωγὸς, ἢ ἀδυναμία τῆς ἀνθρωπίνης ἡμῶν φύσεως, ἐξ ἧς πηγάζουσι καὶ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ ιδιωτικοῦ βίου τὰ στίγματα, τὰ σπιλοῦντα τὴν ἀπαράμιλλον καλλονὴν τῆς Θείας εἰκόνας, καθ' ἣν πεπλαστούργημεθα· ὀλίγοι διὰ τοῦτο φέρομεν ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ἀκράδαντα τὰ θεμέλια τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης, καὶ τούτων κραταιομένων οὐδ' ἐλπίς ἐπὶ Κύριον ἐν ἡμῖν ἔστιν· ἀκτίς ἔστιν ὅτε φωτὸς οὐρανοῦ εἰσδύουσα, εἰ καὶ μετὰ πολλῆς τῆς δυσκολίας, εἰς τὸ πνεῦμα ἡμῶν, διαυγάζει τὴν κοσμικὴν σκοτῆρικαν καὶ καθορῶμεν τὸν βέλτιον ἡμῶν βεβιωκότα καὶ μακαρίζομεν ἐν κατανώξει καρδίας αὐτὸν ἐν Κυρίῳ οὕτως ἀποθνήσκοντα· ἐπὶ στιγμὰς ὀλίγας, ὡς ἐν ἐσόπτρῳ, διὰ τῆς πρὸς τὸν προκειμένου ἡμῖν τοιοῦτον νεκρὸν παραβολῆς ἡμῶν βλέπομεν τὰς δυσμορφίας τῆς ἡμετέρας πονηρίας καὶ ζηλοῦμεν τὰς ἀρετὰς τοῦ τεθνεώτος· πλὴν ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ, εἰς ὃν κατορύσσεται οὗτος, ἀποθέτομεν τὸν σωτήριον ἡμῶν ζῆλον καὶ παραχρησμοῦ τοῦ κόσμου τὸ δελεαρ προάγει ἡμᾶς αὐθις εἰς τὴν συνήθη ἡμῖν καὶ ἐκτικὴν πλημμελεῖ πορείαν τὴν εἰς τὴν κακότητα φέρουσαν, ἧς

... λείψανον μὲν ὁδὸς, μάλα δ' ἐγγύθι ναίει.

Ἐξηνέγκαμεν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν τὸν νεκρὸν σου, ἀείμνηστε καὶ ἀγαθὸ Σπυρίδων Οἰκονομίδη, ἠσπασθημεν πανύστατον μετὰ δακρύων ἀγάπης καὶ πόθου τὸ ψυχρὸν σου μέτωπον, παρηκολούθησαμεν τὴν σορὸν τοῦ λειψάνου σου μέχρι τοῦ τάφου, ἀλγοῦντες καὶ πενθοῦντες· ἐρρίψαμεν γῆν ἐλαφρὰν ἐπὶ σὲ καὶ ἐμακαρίσαμεν σε ὅτι ἐν Κυρίῳ τέθνηκας· ἐμελετήσαμεν τὸν βίον σου καὶ ἐζηλώσαμεν τὰ ἔργα σου· εἶδομεν ὅτι ἡ ζωὴ σου ἦν τύπος χριστοῦ πολίτου, ἀγαθοῦ πατρὸς, καλοῦ χριστιανοῦ, κοινωφελοῦς κατὰ τὸ ἐνόν σοι ἀνδρός· διὰ τοῦ λόγου καὶ τοῦ παραδείγματος ἐβελτίωσας τὴν μικρὰν κοινωνίαν ἣν πρσεῖλου ὡς διατριβὴν σου ἐπὶ τέταρτον σχεδὸν αἰῶνος, μακρὰν τῆς πολυταράχου τύρβης τῆς πρωτευούσης, ἐν αὐτῇ ἐδεξιοῦ ἐν ἀγάπῃ καὶ ξενίᾳ ἀβραμιαία τοὺς ὁδοιπόρους καὶ τοὺς προσερχομένους, ἐναυτῇ τέθεικας βίσεις προκοπῆς ἐπὶ τὰ καλὰ, ἀνθ' οὗ καὶ οὐδεὶς τῶν κατοίκων αὐτῆς ἐμεινε νῦν ἀδακρυς, ἀποβαλόντες φίλον καὶ πατέρα καὶ προστάτην, ἀπορφανισθέντες ὁδηγοῦ πρὸς τὰ καλὰ καὶ ἐτοίμου ἐν πᾶσι καιροῖς συμβούλου καὶ συμφράδμονος. Ἐκεῖ ἔνθα πάντες ἐτίμων τὰ σὰ προτερήματα καὶ ὡς φιλόστοργον πατέρα ἠγάπων σε, εὗρασο τὸν πλοῦτον ἐν τῇ αὐταρκείᾳ σου, τὴν ἡδονὴν ἐν τῷ εὖ ποιεῖν τοὺς συνδημότας σου, καὶ τὴν ψυχαγωγίαν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν τέκνων σου εἰς τὰ καθιστώμενα τὸν ἄνθρωπον χρήσιμον μέλος τῆς ἐν ἡ δαιτᾶται κοινωνίας· ἀφῆκας κενὸν δυσπληρωτὸν ἀποδημήσας ἐκ τῶν προσκαιρίων, κατέλιπες λύπην καὶ πόθον τοῖς τέκνοις σου, ὀδύνην τοῖς φίλοις καὶ τοῖς γνωρίμοις· ἤκουσα· ζῶν καὶ συνεμορφώθης πρὸς τὸ τοῦ εἰπόντος φιλοσόφου « λάθε βιῶν » πλὴν οὐδεὶς ἠγγόει τὴν ἀγαθωσύνην σου, οὐδεὶς τὴν χρηστότητά σου· ὅσω θερμὰ ἐχύθησαν, τόσω δροσερὰ εἶπεν ἐπὶ σὲ τὰ δάκρυα πάντων τῶν οἰκείων καὶ συνήθων σοι· εἶθε δὲ μιμηθῶσι τὴν χρηστήν σου διαγωγὴν καὶ τὴν κατὰ ἄνθρωπον τελείαν σου ἀρετὴν οἱ περιλιπομένοι, ἵνα, ὅπως ζῶν ἐγένου, οὕτω καὶ θανὼν ἔσῃ χρήσιμος καὶ ὠφέλιμος τοῖς ὁμοίοις σου· δέχθητι εὐμένως τὸ ἀπέριττον τοῦτο καὶ ἀφελὲς δάκρυ τῆς πρὸς τὴν μνήμην σου ἀγάπης μου, καὶ κόμισον τὸ χεῖρ τῆς καρδίας μου τοῖς Σοῦ προαποδημήσασιν ἀειμνήστοις ἐμοῖς γεννήτορσιν, οὓς ἐφίλεις ἐν εἰλικρινείᾳ καὶ μεθ' ὧν σὲ συνέδες τελεία ἀγάπη.

Γαίην ἔχοις ἐλαφρὰν καὶ αἰώνιον τὴν μνήμην. χρῆστέ Σπυρίδων Οἰκονομίδη.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Γ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

(Ὁδὸς Ἀθηνῶν ἀριθ. 274).